

**Хәйерле көн хөрмәтле жюри
ағзалары, конференцияла
катанашыусы укыусылар,
укытыусылар!**

**Ғилми – тикшеренеу эшенең
темаһы:
«Сабыйға исем кушыу яуаплы
эш»**

Ғилми-тикшеренеу
эшенең **максаты** –
башкорт исемдәренең
мәғәнәләрен һәм
барлыкка килеүзәрен
өйрәнеу, тикшереу.

Был максатка ирешеу өсөн түбәндәге **бурыстар** хәл ителде:

- 1) исемдәрзең килеп сығышын өйрәнеу;
- 2) башкорт исемдәре һүзлеге менән эш итеу;
- 3) урта синыфтарза исемдәр буйынса тикшеренеу эше үткәреу;
- 4) исем һайлағанда ниндәй шарттарға иғтибар итеу буйынса кәңәштәр биреу.

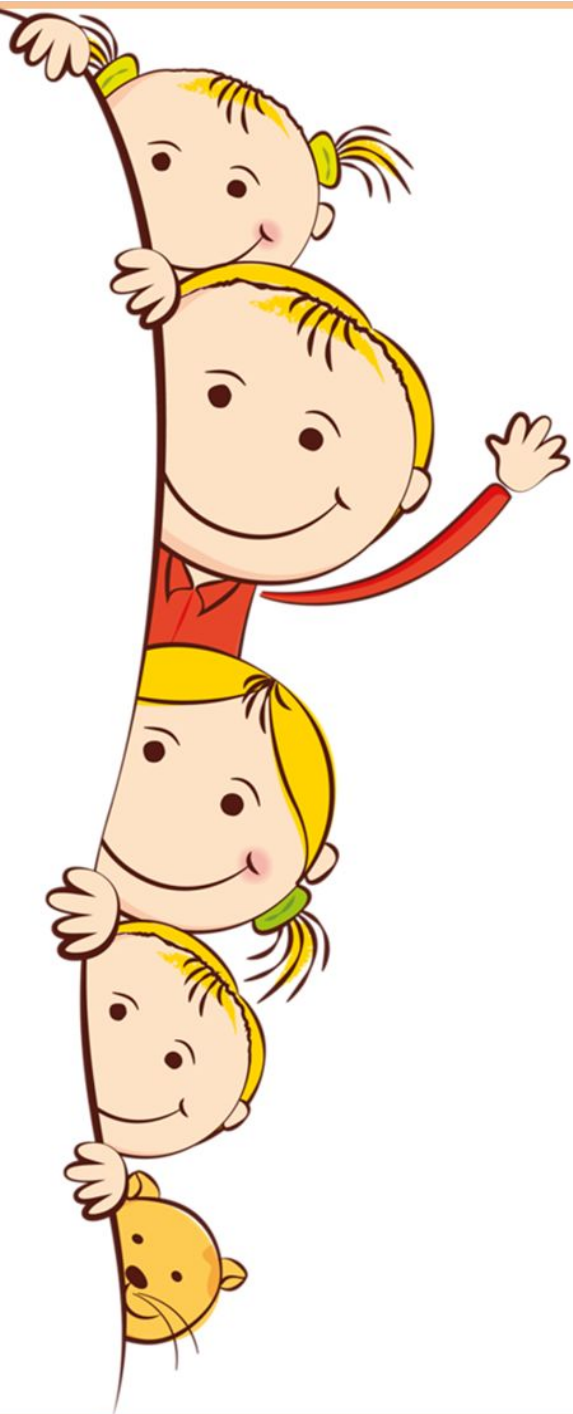
Дағстандың халық шағиры
Рəsул Ғамзатов: «Кыз
баланың исемендә йондоз
балкыуы, ир-ат исемендә
кылыстар сыңлауы сағылырға
тейеш».

Владимир Андреевич

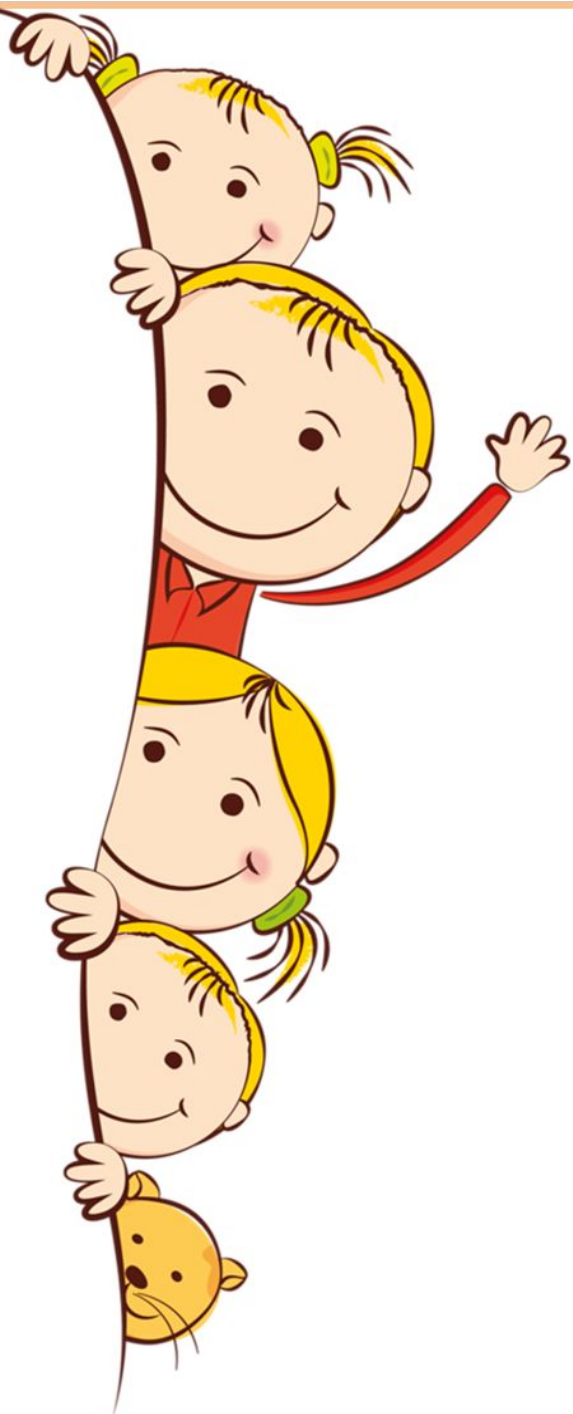
Никонов -

лингвист, башкорт исемдәрен
тикшереүсе ғалим.

Тасуири исемдәр. Баланың төсөнә,
ата-әсәһенә карата окшашлығы йәки
башка үзенсәлектәренә карап.

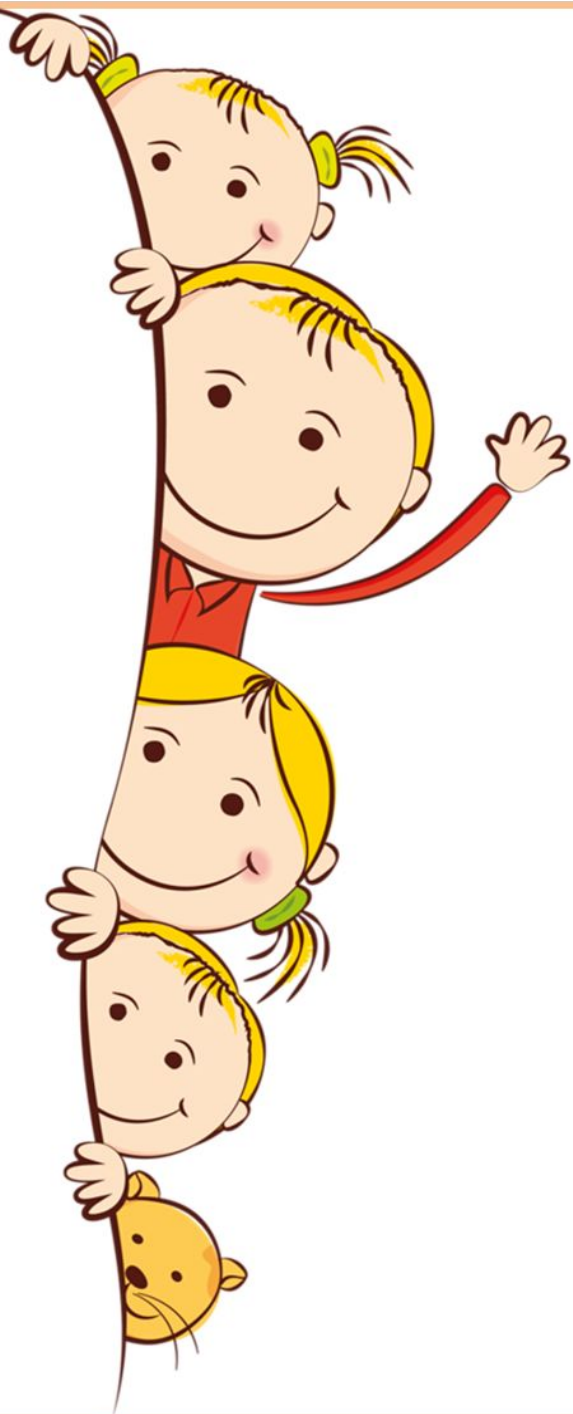
*Мәсәлән, Һарысәс, Миңлебикә,
Буранбай һ.б.*

Теләк исемдәр. изгелек , бәхет,
уңыш теләп кушылған исемдәр.

Мәсәлән: Коткилде, Таштимер,

Алтынсәс һ.б.

Арнау исемдәр. Кемгәлер табынып,
тарихи шәхес, халык батырзарына
арналған исемдәр. Мәсәлән:
Мөхәммәт, Вил (Владимир Ильич
Ленин), Салауат һ.б.

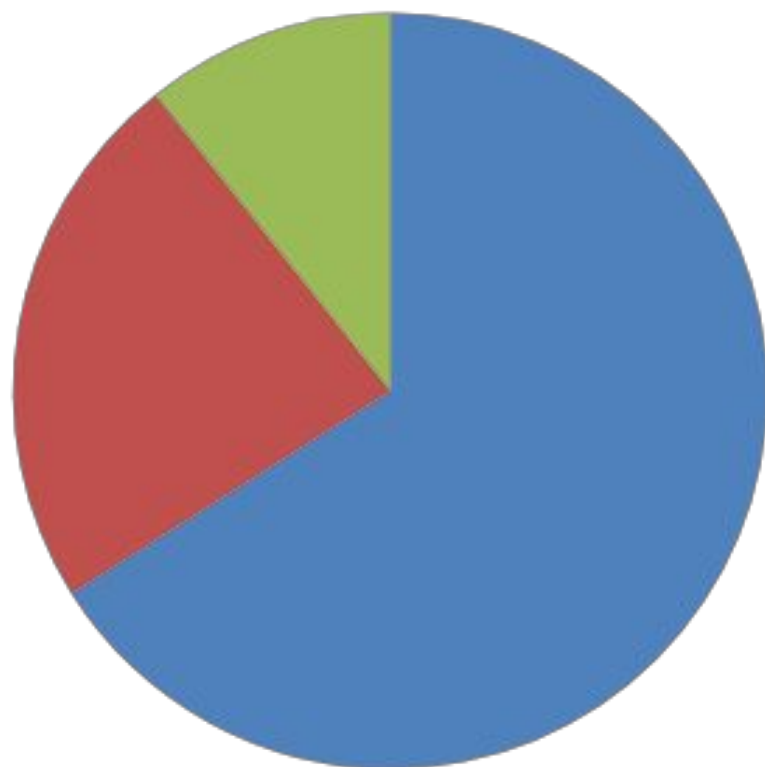

Филми-тикшеренеү эше
барышында без укыусыларға
түбәндәге һораузар менән
мөрәжәғәт иттек:

- 1) Һез исемегеззең мәғәнәһен беләһегезме?**
- 2) Һезгә исемде кем кушкан?**
- 3) Исемегез окшаймы?**

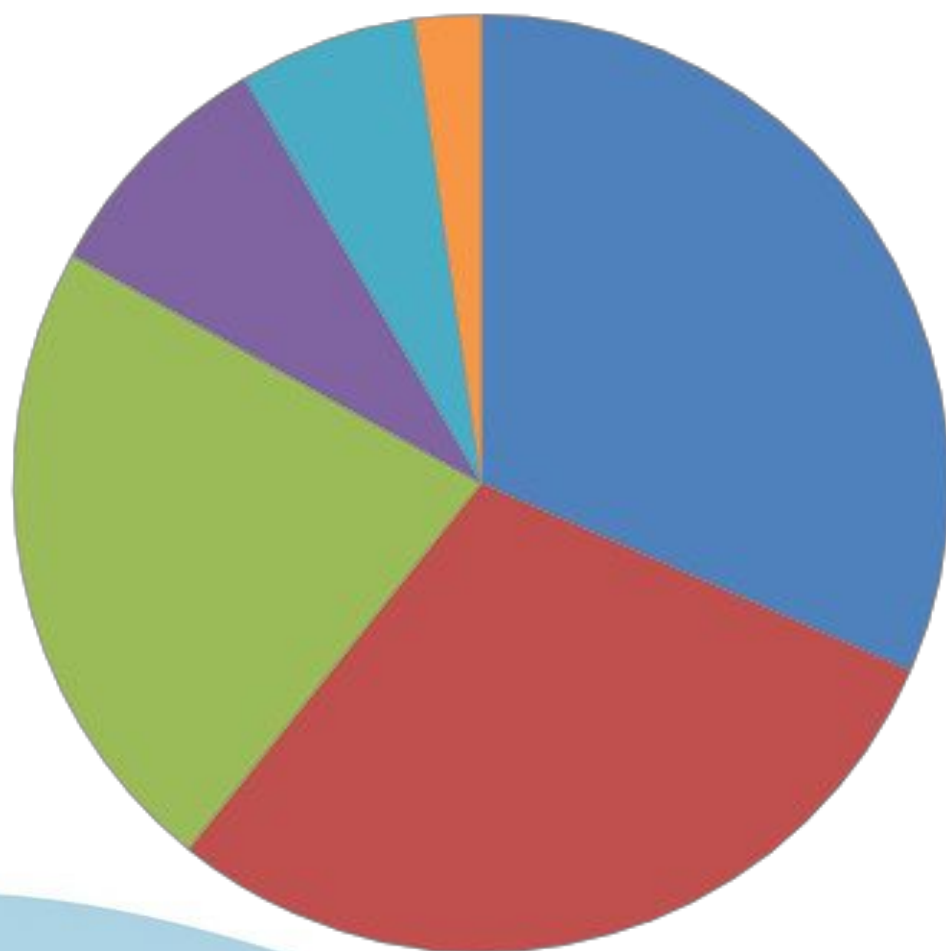
Һез исемегеҙең мағанан беләһегеҙме?

- беләм
- белмайем
- хыҙыҡһынғаным юҡ

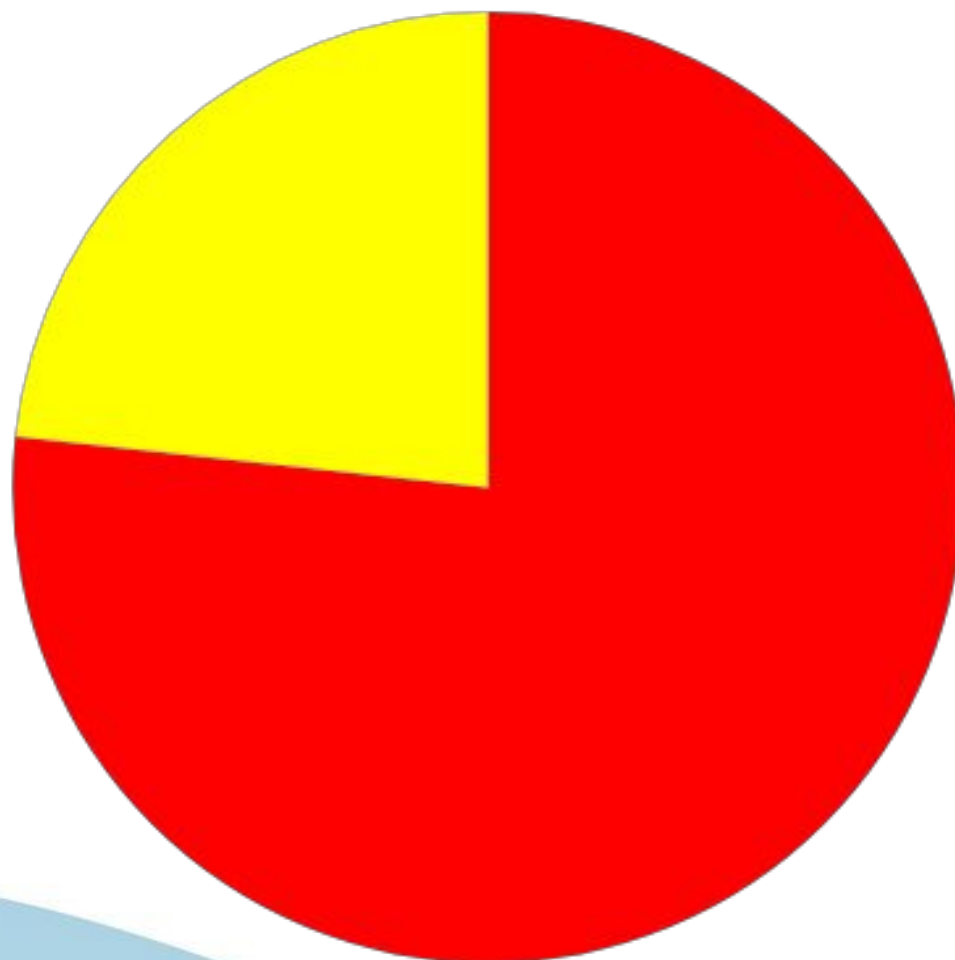
Һезгә исемде кем найлаган?

- атайым
- әсәйем
- атайым менән әсәйем
- апайым, ағайым
- өләсәйем, картатайым
- белмәйем

Исемегез окшаймы?

■ әйе
■ юк

Ишариндар ғаиләһе

ZIMNUR

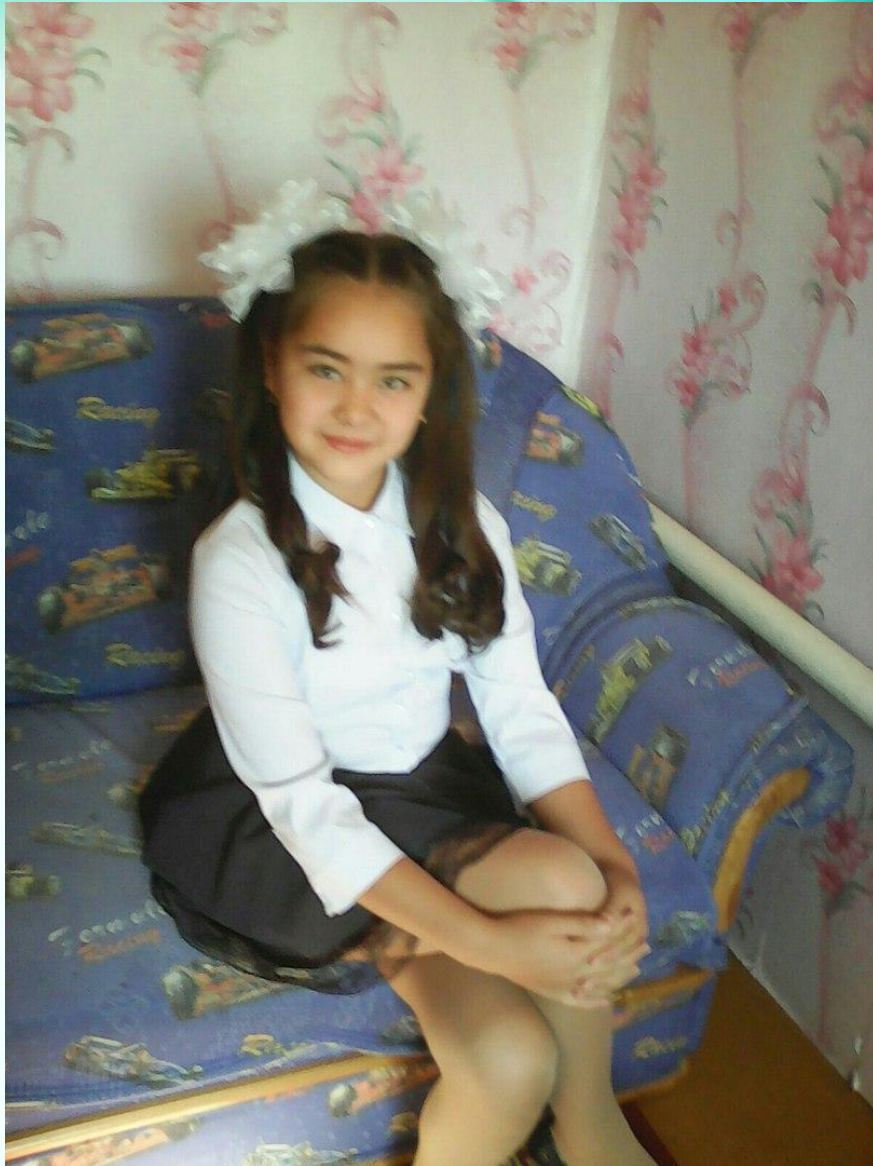

***Айытколота
р ғаиләһе***

Исем һайлағанда түбәндәге

кәңәштәргә иғтибар итергә кәрәк:

- 1) сабыйға исемде алдан уйларға;
- 2) ололарзан, һүзлектәрзән был исемдең мәғәнәһен һорашыу, карау;
- 3) колакка ятышлы яңғырашы һәм башкортса – русса әйтелештәре һәм язылыштарын иҫәпкә алыу.

Иғтибарығыз өсөн

зур рәхмәт!